

צילומים: דהר כץ

כוכבי שנת 2010 טקס פרסי המצוינות של קרן של"ם

יחד עם עמיתיו ד"ר אריאל טננבאום והאחות יעל קסטיאל, קיבלו **אות הוקרה לאישיות ציבורית**. הצוות הוביל ב-2004 את הקמתו של המרכז הרפואי לתסמונת דאון בהדסה הר הצופים. המרכז מהווה מענה ייחודי, יחיד בארץ, הנותן התייחסות רפואית מקיפה וכוללת למגוון הבעיות הרפואיות של ילדים ובוגרים עם תסמונת דאון. היום מטופלים במרכז כ-500 משפחות ממטולה ועד אילת.

צוות בית נועם מקריית אונו, בהדרכת הגברת פנינה ביאליק, זכה **בפרס מצוינות על קידום אנשים עם פיגור שכלי לשנת 2010**. בבית נועם מקבלים 72 איש, בוגרים עם לקות התפתחותית קשה, פיזית ושכלית, פעילויות שיקומיות, רפואיות, פרא-רפואיות המאפשרות להם עצמאות

בטקס הפרס, שהתקיים ב-23 בנובמבר במוזיאון ארץ ישראל בתל אביב, הוענקו פרסי הוקרה מקטגוריות שונות לאנשי מקצוע, לפעילים, למסגרות ולעיריות שבלטו בשנת 2010 בפעילותם לקידום אוכלוסיית הצרכים המיוחדים ושילובם בקהילה. הטקס התקיים במעמד שר הרווחה והשירותים החברתיים היוצא, יצחק (בוז'י) הרצוג; מנכ"ל משרד הרווחה, מר נחום איצקוביץ, ריבה מוסקל, מנכ"לית קרן של"ם, ובהשתתפות ראשי ערים ואישי ציבור. בני מזרחי ומלי ברבי (בתמונה משמאל), שחקני תיאטרון מועדון אחים בחולון, הנחו את הטקס ושיעשעו את הקהל בקטעי קישור מקוריים שכתב וביים חיים טל. סיעו בידם אפרת ומתנאל שהפגינו גם הפעם כישורים עיתונאיים מלהיבים, וליוו את הטקס בריאיונות ב"שידור חי".

ואלה הפרסים:

אות יקיר קרן של"ם לראש רשות שהצטיין ובלט בתרומתו יוצאת דופן לקידום אנשים עם פיגור שכלי הוענק השנה לבני וקנין, ראש עיריית אשקלון. בשנים האחרונות היתה אשקלון למרכז אזורי שבו לבעלי צרכים מיוחדים. בני וקנין פעל באופן נמרץ להגדלת תקציבי העירייה, על מנת לספק שירותים חיוניים ומשאבים כלכליים להעצמת בעלי הצרכים המיוחדים בעיר ובערים השכנות, תוך שימת דגש על שילובם בקהילה ומציאת פתרונות, חלום, חברתי, תרבותי ותעסוקתי, להם ולבני משפחותיהם. פרופ' איתן כרם, מנהל מחלקת הילדים בהדסה הר הצופים,

מרבית ובחירה. המסגרת מציעה מגוון תעסוקות, העשרה ופנאי, טיפולים הידרותרפיים, פינת חי ועוד, ומפתח שיטות טיפול המועברות בהשתלמויות לאנשים גם מחוץ למרכז.

המשך בעמוד 2

נפרדים ממוחמד סחניני

בשבע שנות עבודתו של מוחמד סחניני, כמפקח מחוזי באגף לטיפול באדם עם פיגור שכלי במחוז דרום, הוא, הצליח להגיע לכל אדם באשר הוא וליצור קשרים בינאישיים חמים ואמיתיים.

אנו, שעבדנו עם מוחמד יום יום, הכרנו לא רק את איש המקצוע המסור והאיכותי, אלא גם, ובעיקר, את מוחמד החבר הטוב, בעל הלב הרחב והאנושי, שידע לשלב בין העבודה האינטנסיבית לחיי המשפחה כאבא מסור ובעל אוהב.

חווים בכאב ובעצב רב את לכתו של מוחמד - צוות האגף לטיפול באדם עם פיגור שכלי, מחוז הדרום.

הנהלת קרן של"ם וצוות העובדים מביעים את תנחומיהם, על לכתו בטרם עת של מוחמד סחניני, ומשתתפים בצער המשפחה.

"ככל האדם" אמנת זכויות להשתלבות האדם עם הפיגור השכלי בקהילה

קרן של"ם יזמה את אמנת "ככל האדם" שעליה חתמו ראשי רשויות, בכנס שנערך בנהריה בנובמבר 2010. בחתימתם הצהירו ראשי הרשויות: "אנו רואים חשיבות בפיתוח שירותים ושיפור איכות חייו של האדם עם הפיגור השכלי כשווה בין שווים. בחתימתנו אנו מתחייבים כי טובתו של האדם עם הפיגור השכלי תהיה מול עינינו".

באמנה מודגשת זכותו של האדם בעל הפיגור השכלי לעבודה ולתעסוקה הולמת, חינוך והכשרה מקצועית, תרבות, זכות לנוע בחופשיות ועוד. האמנה נוסחה בתהליך ממושך בו היו שותפים אנשי מקצוע, הורים, משפטינים ואישי ציבור. סיועם של ראשי הרשויות להשתלבותו של האדם עם הפיגור השכלי הוא צעד מהותי וחשוב לאדם, למשפחתו ולכלל החברה הישראלית.

שלמה בוחבוט, יו"ר מרכז השלטון המקומי, אמר בכנס כי יש לעשות כל שניתן על מנת לשלב את אוכלוסיית האנשים עם הפיגור השכלי בחברה הישראלית ככל האדם.

שלום רב,

קִרְן שֶׁלִּים דוגלת בזכותו של האדם עם הפיגור השכלי, זכותו של כל אחד מאיתנו, לחופש בחירה ולזכות להחליט על אופי ואופן חייו, במידת האפשר.

פעילותה של הקרן בכל תחומי עשייתה מכוונים להגדלת מספר השירותים והמענים המרחיבים את האפשרויות וההזדמנויות של האדם עם הפיגור השכלי, בני משפחתו וגם אנשי המקצוע, בבואם לבחור את מסגרת התעסוקה, המגורים, הטיפול והפנאי המתאימה והרצויה.

קִרְן שֶׁלִּים יזמה את אמנת ראשי הרשויות "ככל האדם", למימוש הזכויות לאנשים עם פיגור שכלי ברשויות המקומיות. יותר ממחצית ראשי הרשויות כבר חתמו על האמנה, ועוד היד נטויה.

כראש רשות, אני רואה באמנה הזאת מחויבות של כולנו ליצירת חיים טובים ומתאימים יותר לאנשים עם הפיגור השכלי, בכל מקום בארץ ולכל מי שסובב אותם ואמון על איכות חייהם.

בעת כתיבת שורות אלה נמצא בעיצומו מאבקם של העו"סים הנלחמים על מעמד המקצוע - מיקומו בהיררכיה המקצועית בארץ, ותנאי עבודתם. אנו, בקרן של"ים נחשפים לעבודה המסורה והתובענית היומיומית של העו"סים, ומקווים שבחג החירות, הבא עלינו לטובה, נוכל לברך על בנייה מחודשת של מעמד מקצועי ראוי ותנאי שחר הולמים ומכבדים, ועל יציאה לחירות ולאור גדול שישפיע על החברה כולה.

כולנו תקווה שהשנה נזכה לראות את החייל החטוף, גלעד שליט חוזר אל חיק משפחתו וחוגג עמם ועם כולנו את חג החירות הבא עלינו לטובה.

חג פסח שמח

ממני,

אלי דדון - יו"ר קרן של"ים

ראש מועצת בית דגן

תוכנית "בר/בת מצווה לילד המיוחד", של התנועה המסורתית בישראל, נבחרה לקבל את **פרס המצוינות לפרויקט ייחודי**. זה 15 שנים מופעלת, ביותר מ-30 בתי ספר לחינוך מיוחד ברחבי הארץ, ומאפשרת לאלפי ילדים עם פיגור שכלי לעלות לתורה ולחוות את טקס בר/בת המצווה. התוכנית נועדה לאפשר לכל אדם, באשר הוא ובהתאם ליכולתו, להתחבר לשורשיו ולהשתתף בחוויה מרגשת, תוך לימוד הפעלתו ועיוניו של ערכי היהדות.

צוות מסיל"ה, מאגף הרווחה למינהל שירותים חברתיים של עיריית ת"א יפו, העוסק בטיפול בילדי עובדים זרים עם צרכים מיוחדים, זכה ב**פרס מצוינות**. מסיל"ה הוקמה ב-1999, במטרה לתת מידע ומענה לזכויות העובדים הזרים בישראל. צוות מסיל"ה פועל במיסוד הקשר בין העובדים הזרים לנותני השירותים בקהילה הישראלית, ולמען הנגשת השירותים למשפחות לילדים עם פיגור שכלי. בנוסף, מספק צוות מסיל"ה פתרונות המתאימות בהתאם למרבית לאפיוניה התרבותיים.

רשת הסופרמרקטים כהן - מחסני השוק בע"מ, קיבלה את **אות ההוקרה למעסיק**, על פעילותה במסגרת התוכנית "תעסוקה אחרת". מ-2007 מעסיקה הרשת, בסניפיה באשקלון, דימונה ובאר שבע, חמישה עובדים עם פיגור שכלי. העובדים ממלאים מגוון תפקידים בסניפים, ומשולבים בפעילויות הרשת. באחרונה אף עברו העובדים אבחונים להתאמת שחר זכוכי להעלאה במשכורת.

האגף לשירותים חברתיים בעיריית רמת גן, בראשותה של עו"ס בת חן פיליפ, קיבל **פרס הצטיינות לאגף לשירותים חברתיים**. שנים רבות מפתח האגף רצף שירותים איכותי, מתוך מסירות ותפיסה כי אדם בעל צרכים מיוחדים זכאי לחיים פעילים בקהילה. באגף מטופלות 360 משפחות, שלהן בן משפחה עם פיגור שכלי, ועבודתו מתאפיינת בשיתופי פעולה ותמיכה הדדית עם כל הגורמים בעירייה ומחוצה לה, תוך הקפדה על קשר חם, אדיב ומקצועי עם האנשים עם הפיגור השכלי ובני משפחותיהם.

תוכנית "תעסוקה עד הבית" של עמותת צ"ימס ישראל, בשיתוף עיריית ת"א, קיבלה **צ"ש לפרויקט ייחודי**. התוכנית מאפשרת ל-12 אנשים עם פיגור שכלי, שאינם מסוגלים להשתלב במסגרת תעסוקתית רגילה, לעבוד בבתיהם ולהשתלב במערך התעסוקתי הרגיל. פעמיים בשבוע מגיע מדריך לביתם ונותן להם הכוונה ומטלות שונות, בעיקר בתחום היצרני, וכן שחר על עבודתם.

מר גריס נאסר - יו"ר סניף אקו"ם בכפר יסף, קיבל **אות הוקרה למתנדב** על פעילות ברוכת שנים כהורה וכאיש ציבור בגיוס משאבים לפיתוח שירותים, לשיפור ולקידום איכות החיים של האנשים עם הפיגור השכלי במגזר הערבי.

ולבסוף, **פרס מצוינות על תרומה לחברה** היה הפעם כפול: האחד לאפרת דותן ומתנאל ביטון -

המשתתפים בפרויקט "יראיון מיוחד" - יוזמה משותפת ל"וואי נט" ולעמותת "שלוה". השניים, שני אנשים עם פיגור שכלי, שראינו את זוכי הפרסים בטקס, מראיינים מדי שבוע אנשים בערוץ מעורבות של וואי נט, ומעלים נושאים שונים לסדר היום, מזווית הראייה המיוחדת שלהם; הפרס הנוסף ניתן ללהקת "אור התוף" ממרכז "כוכב" מעלות,

הפרס ניתן על עבודת צוות והתגברות על מכשולים באמצעות המוזיקה, ועל חשיפת האיכויות והיכולות, המוזיקליות של האדם עם הפיגור השכלי, ברמה מקצוענית המקנה למבצעים ולצופים תחושה של מסוגלות ושל גאווה. להקת "אור התוף" חתמה את הטקס במופע משותף ומרגש עם הזמר, קובי אפללו, גם הוא בן היישוב מעלות.

"שלום לאורחי אירוע טקס פרסי המצוינות של קרן שלום", אנחנו אפרת ומתנאל ואנחנו נראה לכם איך עושים תקשורת..."

מאת: גילי ניצן, ידיד הקרן

אפרת ומתנאל, לקחו לידיהם בטקס את תחום התקשורת והחליטו לראיין את כל מי שרק אפשר - סלבס כמובן... לא, אין מדובר על עוד איזה שחקן או זמרת, אלא על פוליטיקאים מהשורה הראשונה. הפעם ראינו אפרת ומתנאל את הזוכים בטקס פרסי המצוינות של קרן שלום 2010, לימדו את כל מי שמעוניין ללמוד איך עושים תקשורת, ואף זכו לקבל פרס על עשייתם.

חילופי משלחות בוגרים עם צרכים מיוחדים צ'כיה - צ'יימס ישראל

באחרונה התארכה קבוצת בוגרים עם צרכים מיוחדים במע"ש צ'יימס אחיקם, במסגרת חילופי משלחות צ'כיה - צ'יימס ישראל.

התוכנית נרקמה בשיתוף פעולה בין צ'יימס ישראל

למינהל לשירותים חברתיים בעירית ת"א-יפו היחידה להתנדבות, וארגון סלזיה דיאקוניה מצ'כיה (ארגון וולונטרי צ'כי המטפל ומסייע לאוכלוסייה עם צרכים מיוחדים).

הקבוצה מצ'כיה כללה חמישה בוגרים עם צרכים מיוחדים וארבעה אנשי צוות. סדר היום המשותף לשתי הקבוצות, הישראלית והצ'כית, כלל בחמשת ימי הביקור התנסות משותפת בסדנאות יצירה, השתתפות בסדנאות תיאטרון, שיחות קבוצתיות, סיורים משותפים ועוד.

בחדש מאי תצא לצ'כיה קבוצה של שמונה בוגרים עם צרכים מיוחדים ממע"ש אחיקם, המתגוררים בעיר ת"א-יפו, וארבעה אנשי צוות. מטרת חילופי המשלחות הינה החלפת מידע והשוואה עם שירותים דומים בעולם, וכמובן חוויות מפגש של אנשים עם צרכים מיוחדים עם שפה/תרבות אחרת, על מנת לבחון אפשרות להמשך תקשורת עתידית, תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים חוצי יבשות, כגון אינטרנט, פייסבוק וכדומה.

"זה במרכז" תערוכת מבנים שנבנו בסיוע קרן שלום, החושפת איכות חיים של אנשים עם פיגור שכלי

קרן שלום שותפה יותר מ-25 שנה להקמת מבנים המיועדים לשילובם של אנשים עם פיגור שכלי בקהילה. התערוכה "זה במרכז", שפתיחתה התקיימה בתחילת ספטמבר 2010, ועתה היא נודדת ברחבי הארץ, פותחת חלון לעולמם ולחיייהם של אנשים עם פיגור שכלי.

התערוכה מרכזת לראשונה מגוון מסגרות ומבנים שבבנייתם היתה קרן שלום מעורבת לאורך כל שנות פעילותה. המבנים מהווים מסגרות שבהן מבנים אנשים עם פיגור שכלי, בני כל הגילים ובכל רחבי הארץ, לצורך תעסוקה, טיפול, פנאי ומגורים. סרטונים שצולמו במסגרות השונות פותחים צוהר לחייהם, לרצונותיהם ולהנאותיהם של החיים בתוכן.

קרן שלום שותפה בתהליכי החשיבה והתכנון של כל מבנה, וממשיכה ללוות את המסגרות גם לאחר איכלוסן ובמשך כל שנות הפעילות. התערוכה מהווה הזדמנות להביע תודה והערכה לכל העוסקים במלאכה שראשיתה בחשיבה ובשיתוף פעולה עם האדריכלים גבי נוסבאום ואלי אליקים, ומימושה, בעזרתם של נגה ונדב לסר מ"זהזהזה" גלריה לאדריכלות. תודה!

התערוכה תוצג בחדש אפריל במתנ"ס חוויות שוויץ ברחובות

בחדש מאי בהיכל התרבות של העיר אשקלון

בחדש יוני בכנס הארצי בתחום הפיגור השכלי, ת"א

צלום: רז הובסקי

למידה ותנועה באולם רב תכליתי

בבי"ס "צהר לטוהר" - מ"א זבולון

יותר מ- 100 תלמידים מהמיגזר החרדי באזור חיפה והצפון נהנים מפעילות באולם הרב תכליתי החדש בביה"ס. באמצעות תוכנית עשירה ומגוונת, שבנה המורה לספורט - מר מיכאל סלובודוב, משמש האולם, שנחנך בנובמבר 2010, לפעילות ספורט המשלבת למידה ותנועה.

כל כיתה פועלת 3-4 פעמים בשבוע כשגולת הכותרת של הפעילות היא שילוב של למידה ותנועה. הודות לפעילות הספורט מצליחים התלמידים להגיע להישגים מרשימים גם בפעילות "אתגרים". לקראת שנת הלימודים תשס"ב מתוכננת פעילות ספורט משולבת עם בתי ספר מהקהילה.

באירוע הפתיחה של האולם הרב תכליתי השתתפו נציגי הפיקוח במשרד הרווחה והחינוך, מנהלי מחלקות מועצה אזורית זבולון, בראשותו של ראש המועצה - מר דב ישרון, שסייע במימון הציוד, נציגי קרן של"ם וראשי עמותת "צהר לטוהר".

האולם נבנה בסיוע מימון מקרן של"ם, וצויד בסיוע הביטוח הלאומי וקרן של"ם

לא נחים על "עלי השיח" מתקדמים למבנה מותאם בירושלים

אחרי שנים שבהן הפעילה עמותת "עלי שיח", בראשותו של הרב חיים פרקל, מסגרת תעסוקה במבנה זמני - נחנך מבנה חדש באזור תעשייה ותעסוקה בירושלים. המבנה שופץ והותאם לצורכי התעסוקה המגוונים של 85 נשים וגברים - תושבי ירושלים וסביבתה מהמגזר החרדי, עם מוגבלות שכלית ואוטיות. העבודה במע"ש מאפשרת מגוון תעסוקות: אריזות מוצרים ללקוחות עסקיים, כמו: אריזת פתילות; סדנת ציציות - קיפול ואריזת ציציות; עבודת אריזה סביב מעגל השנה - חגי ישראל; והכנת ערכות סטריליות לבתי חולים. במקום פועלת גם סדנה יצרנית עצמאית של סבוני נוי, כלי קרמיקה ויצירות אומנות. הסדנה משווקת את עצמה באופן עצמאי והיצירות המוגמרות נמכרות בחנויות, בקניונים ובירידי יודאיקה ואומנות.

25 איש מועסקים בתעסוקה נתמכת ומממשים בכך את פסגת היעד של מקימי ומפעילי המע"ש החותרים לשילוב מרבי של העובדים בעבודה נתמכת בשוק החופשי.

נהנים במועדון "אחוה" המחודש במגדל העמק

ארבעה ימים בשבוע פועלות במועדון אחווה במגדל העמק תוכניות פנאי מגוונות לצעירים ובוגרים. כ-30 איש נהנים מחוגים של פעילות גופנית, טבע, דרמה, מחשבים טיולים ומסיבות. במועדון פעילות ענפה של חונכים ומתנדבים - תלמידי בי"ס רוגוזין וחיילי יחידת שמשון - המגיעים לפעילות בחגים.

הורי חברי המועדון נהנים גם הם מהרצאות העוסקות בתחום הצרכים המיוחדים. את המועדון מפעילה אקי"ם מגדל העמק - בראשותה של אורנה אמיתן.

קרן של"ם סייעה בשיפוץ המבנה ובפיתוח החצר

חוויה מעצימה במרכז יום טיפולי סיעודי באום אל פחם

במבנה מטופח, קטן וצבעוני, פעילים מדי יום כ-20 אנשים עם פיגור שכלי, בני 21 שנה ומעלה, ברמת תפקוד בינוני ונמוך, מתעסוקה קלה ומפעילויות העשרה ופנאי. פתיחת המסגרת, לפני שלוש שנים, התאפשרה בזומת המפקחת ניהאי בישראל

ומרכזת תחום פיגור עו"ס סוזאן אגבריה, ובזכות צוות מסור ושמאפשר לחברי המסגרת להשתלב במרקם החיים הנורמטיבי של תושבי אום אל פחם. תוכנית עתידית - הרשות הקצתה קרקע להקמת מרכז יום טיפולי סיעודי במבנה שיתוכנן בהתאם לצרכים.

קרן של"ם סייעה בציוד המסגרת

עד 120 - אחוזת חדרה

במעמד שר הרווחה ומכובדים רבים נחנך בית חדש ל-25 דיירים, בני 55-80, מהעיר חדרה. האדריכלית דליה לפידות, שתכננה את הבית, שמה דגש על מתן רווחה ופרטיות לדיירים ואפשרות להיעזר בכל השירותים הדרושים. במקום פועלת גם יחידת נופשון לשהות קצרה של אנשים עם פיגור שכלי המתגוררים בבית הוריהם.

בניית המסגרת התאפשרה הודות לגיוס כוחות משותף של אקי"ם חדרה, בניהולו המסור של בני אחרק, האגף לטיפול באדם עם פיגור שכלי במשרד הרווחה,

המוסד לביטוח לאומי, קרן ויינברג, עיריית חדרה וקרן של"ם. שיתוף הפעולה איפשר פתיחת מסגרת שהוגדרה בפי בני משפחות הדיירים: "מסגרת שמאפשרת איכות חיים טובה ומכובדת".

קרן של"ם סייעה במענקים לבניית הבית ולציוד

בית מיוחד בחצר ביה"ס "טף לטף" מודיעין עילית

מאות ילדים עם צרכים מיוחדים מכל אזור מודיעין עילית, יישובי מטה בנימין, חבל מודיעין והעיר מודיעין מקבלים שירותים פרא רפואיים, שיקומיים וחינוכיים במסגרות "טף לטף", בניהולה של גב' תרצה שרייבר.

לילדי בית הספר, עם פיגור בינוני עד קשה, השהים במסגרת היום הארוך, הותקנו באחרונה מתקנים המותאמים להם ומאפשרים לילדים עם נכויות מורכבות ליהנות מפעילות מגוונת.

גולת הכותרת של החצר הוא "בית תחיה" שהוקם לעילוי נשמת המרפאה בעיסוק, תחיה בן מאיר, שנפטרה לפני כשנה. הבית מאפשר התנסות במיומנויות יומיומיות, פיתוח הדמיון ומיומנויות של כישורי חיים. הילדים נכנסים לבית בליווי צוות מקצועי ובהדרכתו.

קרן של"ם סייעה בפיתוח וציוד החצר

תוכנית אסטרטגית בתחום המוגבלויות בירושלים

יותר מ-120 משתתפים - לקוחות, נציגי משרד הרווחה על אגפיו השונים, קרנות, עמותות הפועלות בירושלים, ביטוח לאומי, ואגפי עיריית ירושלים - השתתפו בינואר 2011 בכנס, שיזמה מחלקת שיקום באגף הרווחה בעיריית ירושלים, ובמרכזו, חשיבה משותפת לקידום מענה איכותי ומיטבי ללקוחות עם מוגבלות, מלידה ועד זיקנה. מחלקת השיקום פועלת בסביבה ארגונית מורכבת הכוללת: לקוחות, משרדי ממשלה, אגפי עירייה, ארגונים, עמותות, קרנות ארגוני ולקוחות ולקוחות. כל מגזר מביא עמו סוג אחר של "נכסים" ולכל אחד יש ערך מוסף. החבירה מאפשרת התמודדות אפקטיבית יותר עם סוגיות מורכבות ורב מימדיות.

בכנס ניתנה סקירה של מגמות, מאפיינים ונתונים בתחום השיקום בעיר, והתקיימו קבוצות דיון שבהן נדונו סוגיות מרכזיות כמו: שירות רב נכתי לעומת שירות ממוקד נכות; תכנון ארוך טווח המתבסס על נתונים, מחקרים, מדיניות מוסכמת; אחריות ושותפות של לקוחות; תפקיד העו"ס בעידן ההפרטה; ייחודה של ירושלים; רציפות בשירות מלידה ועד זיקנה ועוד.

קרן של"ם סייעה למינהל הרווחה בעיריית ירושלים במענק למימון בניית התוכנית האסטרטגית כפיילוט ומודל לבניית תוכניות אסטרטגיות לתחום הצרכים המיוחדים ברשויות המקומיות, בדגש על אוכלוסיה עם פיגור השכלי

מחוז המרכז מוביל מסורת

פורום מקצועי ברמת גן

עשרות רכזי תחום פיגור ברשויות המקומיות מרחבי המחוז הגיעו לרמת גן, למפגש עם מפקחי מחוז המרכז בתחום הפיגור השכלי, ביוזמת המרכזת הדס אביסדריס. במפגש הוצגו פרויקטים ייחודיים – "עמית למשפחה" ברחובות, "תעסוקה עד הבית" - ת"א (שגם זכה בצל"ש מקרן של"ם לשנת 2010), "סביבה תומכת" - נתניה, ונופשוני "הקלה" - בבני ברק. ויויאן אורן – מנהלת השירות בקהילה, פרשה את תוכניות השירות ויעדיו; הדס אביסדריס - מרכזת האגף במחוז, עדכנה במידע מחוזי; מקהלת מועדון רעות ממתנ"ס רמת שקמה ברמת גן הנעימה בשירה; והרב רפי פויררשטיין העשיר את המשתתפים בידע על "תיאוריית כושר ההשתנות הקוגניטיבית-מבנית" - שיטת טיפול וחינוך ייחודית למכון פויררשטיין. המפגש הופק והתקיים בסיוע אגף הרווחה בעיריית רמת גן.

קרן של"ם מועדדת מפגשים ותומכת במענקים לפורומים מקצועיים במחוזות

קורסים והשתלמויות

חדש בשטח... חדש בשטח... חדש בשטח..

השתלמויות ייחודיות בשנת תשע"א

- **יזמות ופיתוח עסקי ארצי** - למנהלי מע"ש, בשיתוף מט"י נתניה
- **ניהול הטיפול בפעוטות עם פיגור שכלי ומשפחותיהם במחוז דרום** - לעו"סים ברשויות, צוותי מעונות יום שיקומיים, מכונים להתפתחות הילד, עו"סים במחלקות ילדים בבתי החולים. בשיתוף משרד הבריאות, עמותת אשלים ועמותת קשר
- **הדרכת הורים ארצי** - הכשרה לעובדים סוציאליים ברשויות המקומיות, בשיתוף עם מכון אדלר להנחיית הורים
- **התערבות מכילה ת"א** - דרך אחרת להתמודדות עם התנהגות מאתגרת. פיילוט למדריכות וסייעות במסגרת להארכת יום, בי"ס "הצור"י ת"א

עו"סים/שטים בשטח באשקלון

השתלמות שנתית לעו"סים, בתחום הפיגור השכלי - מלון "גני דן" אשקלון

קרן של"ם ממשיכה במסורת, ואחת לשנתיים יוזמת השתלמות ייחודית בשיתוף עמותת חומ"ש, מחלקת ההדרכה במרכז השלטון המקומי, אגוד העו"סים, האגף לטיפול באדם עם פיגור שכלי, ורכזי תחום פיגור ברשויות המקומיות.

הפורום המשותף יצר השתלמות מקצועית מיוחדת שבה נהנו כ-100 משתתפים, מכל רחבי הארץ, מתוכנית מגוונת: סדנאות של עמותת נט"ל; היכרות עצמית באמצעות תורת האניאגרם עם אורנה אנג'ל; נעמה אהרונוביץ שחשפה סיפור חיים מרתק; והסרט הספרדי המיוחד "גם אני" שהוקרן לראשונה בארץ, בקיץ 2010, בפסטיבל הסרטים "יוצרים מציאות" - ביוזמת עמותת שק"ל.

קרן של"ם יזמה וסבסדה את השתלמות העו"סים בהשתלמות

מקדמי תעסוקה

קורס ארצי ייחודי למדריכי תעסוקה נתמכת בתל אביב

מדריכים מכל הארץ השתתפו בקורס: "בניית הזהות המקצועית של מדריכי תעסוקה נתמכת".

התלמידים התוודעו לרצף התעסוקה ולמגוון השירותים לאנשים עם פיגור שכלי בקהילה, הכירו את מאפייני האוכלוסייה, פיתחו תובנות לגבי תפקידם ולגבי עולם העבודה, האפשרויות וההזדמנויות, והתנסו בכלים של מיומנויות של הדרכה, חונכות ואימון, תקשורת, הכנה לראיון עבודה.

ממשובי סוף הקורס עלה כי הקורס העניק לתלמידים ארגז כלים לקידום אנשים עם פיגור שכלי בעבודה בשוק החופשי.

הקורס נערך בשיתוף מכון "שיפור" - ארגון מוביל בתחומי השילוב וההשמה בעבודה, בניהולם של מנוחה גלברט וד"ר רפי גלברט.

ממשיכים להעמיק ולהתמקצע במגזר הערבי

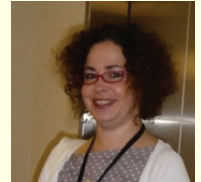
גם בשנת הלימודים החולפת המשיכה מגמת הלמידה וההתמקצעות בגזר הערבי. ברהט ובכפר קאסם הסתיימו באחרונה קורסים נוספים בתחום "התמודדות עם במזרח ירושלים ובתל שבע החלו השנה קורסי "היכרות עם עולם הפיגור השכלי". את הקורסים מעביר מכון מגיד בשפה הערבית.

השלמה של אימהות עם הדיאגנוזה של ילדן קשורה לרגישות אימהית ולהתקשרות של הילד

מחקר במסגרת עבודת הדוקטורט של רינת פניגר-שאל, המרכז לחקר התפתחות הילד באוניברסיטת חיפה, בהנחייתו של פרופ' דויד אופנהיים

במחקר השתתפו 32 ילדי גן, גילאי 2.5-5.5, ואימותיהם. כל הילדים אובחנו כבעלי לקות אינטלקטואלית, ללא אטיולוגיה ידועה. כלי המחקר: ראיון השלמה עם האבחנה (RDI) (Marvin & Pianta, 1993), על מנת להעריך את ההשלמה של האימהות עם האבחנה של ילדן. האימהות סווגו למשלימות (28%) וללא משלימות (72%) עם האבחנה. נמצא כי אימהות שמשלימות עם האבחנה של ילדן, עם לקות אינטלקטואלית, מראות רגישות רבה יותר במהלך משחק עם ילדן. לתוצאות המחקר עשויות להיות השלכות לגבי התערבויות עבור ילדים עם פיגור שכלי ומשפחותיהם. תרומה חשובה נוספת של המחקר היא ההתמקדות בהבדלים אינדיבידואליים של הורים לילדים עם פיגור, ולא בהבדלים בין קבוצתיים. המחקר מקבל הדים חיוביים בכנסים בארץ ובעולם. באחרונה נבחרה הרצאתה של רינת פניגר-שאל ככנס של העמותה להתפתחות הילד, כהרצאה המצטיינת.

קרן של"ם סייעה במענק למימון המחקר

הקשר שבין תפיסת האקלים החברתי ובין הזדקנות מוצלחת, אצל אנשים עם פיגור שכלי

עבודת גמר לתואר שני של האלה (עאבס) אבו עיד, בהנחייתה של ד"ר אילנה דובדבני, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות אוניברסיטת חיפה

האקלים החברתי נחשב לנושא מפתח כאשר מדברים על אספקטים טיפוליים, ולכן מטרת המחקר היא להסביר את אופי ההזדקנות של אנשים עם פיגור שכלי, הדרים במסגרות דויר, לאור תפיסתם את האקלים החברתי במסגרות אלה. אוכלוסיית המחקר כללה 101 נחקרים שאובחנו כבעלי פיגור שכלי ומתגוררים ב-12 מסגרות דויר מוסדי וקהילתי באזור הצפון. הנחקרים נבחרו על פי הקריטריונים האלה: א. דוברי עברית, ורבליים במידה שתאפשר להם להתראיין לצורכי המחקר; ב. גרים לפחות שלושה חודשים במסגרת; ג. גילם מעל 50. מהניתוחים עולה כי קיימים ממצאים עיקריים בשלושה מקרים: דימוי עצמי, מכלול ההזדקנות המוצלחת. ממצאים אלה מחייבים את קובעי המדיניות ואנשי המקצוע ליזום תוכניות התערבות השמות דגש על שיפור התפיסה של האדם עם הפיגור את סביבתו החברתית, וכן תוכניות התערבות המיועדות הן לאנשי הצוות והן לאוכלוסייה עצמה, לחיזוק הערכים של עזרה הדדית ואחריות, ולפיתוח יוזמה, ביטחון עצמי, ועצמאות.

קרן של"ם סייעה במענק למימון המחקר

תפיסת מטלת ההאכלה, רמת המתח ושיעור הרצון מהעבודה של מטפלות במוסדות לאוכלוסייה עם פיגור שכלי

מחקרן של ד"ר דליה זק"ש וגב' נועה גלעד, החוג לריפוי בעיסוק, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, אוניברסיטת חיפה

מטרת המחקר, לבחון את הקשר בין העמדות והתפיסות של המטפלות כלפי מטלת ההאכלה, ובין תפיסת איכות סביבת העבודה, המתח במטלת ההאכלה, ורמת המתח/שיעור הרצון מהעבודה. כדי להבין את ההקשר שבו מתבצעת עבודת המטפלות, נקבעה מטרת משנה למחקר זה והיא, הבנת תפיסתם של מנהלי המוסדות כלפי תפקיד המטפלות, תוך דגש על תפקודן במטלת האכלה. אוכלוסיית המחקר כללה: (א) מטפלות (272) יהודיות וערביות, ילידות הארץ ועולות חדשות מחבר העמים ומאתיופיה. (ב) עשרה מנהלים/ות של מוסדות לאוכלוסייה סיעודית עם לקויות קוגניטיביות משמעותיות שבהם המטפלות עובדות. מנתוני המחקר עולה, כי קרוב לשני שלישים מהמטפלות הישירות הן ערביות או מהגרות מחבר העמים ומאתיופיה, ורק שליש הן יהודיות ותיקות שנולדו בישראל או הגיעו לארץ בגיל צעיר. עומס העבודה עליהן רב, הן בשל העבודה במשמרות והן בשל הדרישות הרבות במטלת ההאכלה. כמו כן, נמצאו הבדלים בין קבוצות הנשים: הנשים הערביות והנשים שהגיעו מאתיופיה צעירות יותר מהנשים שהגיעו מחבר העמים או מהישראליות הוותיקות. בנוסף לכך, המטפלות הערביות חשות מתח, והרגשת עומס יותר מאשר ליהודיות הוותיקות. מנהלי המוסדות מודעים לרקע החברתי והמקצועי המוחלש של המטפלות, כמו גם לקשיים ולעומס העבודה שלהן. תרומתו של המחקר למנהלים הוא במיקוד השינויים הדורשים השקעה תקציבית, וביסוסם על ראיות מחקריות. בנוסף, מתן זמן לביצוע מטלת ההאכלה, מתן ידע וכישורים וסדנאות במקום העבודה יכולים ליעל ביצוע מטלת ההאכלה ולשפר את תחושת העומס. הקשבה למטפלות ושילובן בקבלת החלטות בכל תחומי עבודתן יאפשר לזהות את הצרכים שלהן בצורה ממוקדת יותר ולהעלות את תחושת הערך העצמי שלהם במידה רבה.

קרן של"ם סייעה במענק למימון המחקר

מדריך תכנון מע"ש 2010 - בונים נכון וטוב יותר

לאחר שנתיים של עבודת צוות אינטנסיבית הושק המדריך לתכנון מע"ש 2010, ביום עיון שהתקיים בנמל ת"א. יום העיון כלל גם סיור בתערוכת "זה במרכז" (ר' כתבה בעמוד 3). המפקח הארצי על התעסוקה - עו"ס דני כץ, מדגיש את חשיבות היוזמה: "המדריך הינו מסמך יסודי ומחייב בכל דיון על הקמת מפעל תעסוקתי לאנשים עם פיגור שכלי. מהותו של המדריך היא יצירת שפה משותפת לכל מי שניגש לתכנון, לבנות, לשפץ או להתאים מבנה לתעסוקה לאנשים עם פיגור שכלי: אדריכלים ולאנשי מקצוע בתחום הבינוי והטיפול ברשויות, הארגונים והעמותות המפעילות. הידע האצור במדריך מהווה בסיס להכנת פרוגרמה מותאמת לצורכי היישוב ואוכלוסיית היעד הייחודית. תכנון מותאם מאפשר לקיים רצף של תוכניות תעסוקה המקדמות את האדם עם פיגור שכלי למיצוי הפוטנציאל שלו, לנוע על רצף התעסוקה". להוצאת המדריך שותפים: השירות לטיפול באדם עם פיגור שכלי בקהילה, הביטוח הלאומי - הקרן לפיתוח שירותים לנכים, קרן של"ם, נציגות של מנהלי מע"שים - בליווי וייעוץ של האדריכלית רחל דוקוב.

קרן של"ם סייעה במענק להפקת המדריך. המדריך נמצא באתר הקרן

קרן של"ם מעודדת תוכניות הסברה ברשויות, בתכנים מגוונים המותאמים לצורכי הרשות

"בשביל הנשמה" אירוע חשיפה והסברה בעיר מודיעין

את הבאים ליום העיון במתנ"ס מודיעין קידמו תערוכת ציורים, שציירו יוצרים בעלי צרכים מיוחדים, ושוקולדים שארזו חניכי מע"ש בני ברק. מקהלת בי"ס "גוונים" הנעימה בשירתה. באירוע, שהתקיים ביוזמת האגף לשירותים חברתיים ומתנ"ס מודיעין, השתתפו ראש העיר, מנהלת השירות לטיפול באדם עם פיגור שכלי, מפקחים מתחומי הרווחה והחינוך אנשי מקצוע, תלמידים, הורים ובני משפחה. גב' רונית סנפיר, מאקי"ם ישראל, אוצרת התערוכה, חשפה בפני הקהל את אומנות ה"אאוטסיידר" - יצירות של אנשים עם פיגור השכלי, שנוצרות באופן אמיתי ועשיר הנובע מעולמם הפנימי. שני מספרי סיפורים חירשים, יונתן ושירי, לימדו את הקהל כמה שירים בשפת הסימנים. גולת הכותרת של האירוע היתה חתימת ראש עיריית מודיעין, חיים ביבס, על אמנת ראשי הרשויות לזכויות האדם עם הפיגור השכלי - אמנת "ככל האדם".

קרן של"ם סייעה בתכנון ומימון הפקת האירוע.

ערב נשים מיוחד באלעד

ערב ראשון מסוגו, מרגש עד דמעות, באלעד הביא את תחום הפיגור השכלי לפתחו של כל בית בעיר. בסיומו של תהליך מרתק, שהיו שותפים לו המחלקה לשירותים חברתיים והשירות לאדם עם פיגור שכלי במשרד הרווחה, יחד עם קרן של"ם וועד הורים פעילים לתחום הצרכים המיוחדים בעיר, התקיימה ההצגה "העצה הנדיבה" שקצרה שבחים. את ההצגה, המתארת נתינה ללא גבול, העלו בנות עם פיגור קל עד בינוני ממתנ"ס "נווה חמד" מירושלים. במחלקה לשירותים חברתיים באלעד מטופלות כ-200 משפחות שלהן ילדים עם צרכים מיוחדים.

קרן של"ם סייעה לתכנון ולמימון אירוע ההסברה

ניתן להזמין את הצגת "העצה הנדיבה" לאירועים המתאימים לנשים במגזר החרדי. להזמנת מופעים: דבורה - 052-2877109.

"כאן עכשיו ומחר בהוד השרון" אירוע הסברה בספרייה בבית יד לבנים

תערוכת "זה במרכז", שהוצגה במבואת הספרייה בית יד לבנים בהוד השרון, קידמה את פני הבאים ליום החשיפה המיוחד שהתקיים בחסות ובהשתתפות ראש העיר, מר חי אדיב. בכנס השתתפו מנהלת השירות לטיפול באדם עם הפיגור השכלי במשרד הרווחה - ויווין אזרן, חי אדיב - ראש העיר, ריבה מוסקל - מנכ"לית קרן שלם ועוד. המשתתפים לקחו חלק בדיון בנושא "הדיאלוג בין האדם עם הפיגור השכלי לתקשורת הישראלית", ונהנו מהופעות של ההרכב המוסיקלי המשותף לתלמידי תיכון הדרים ורמון, בשיתוף חברי עמותת עמיח", ובקטע תיפוף של "להקת הוסטל בית רעות". יצירות האומנות של חניכי עמותת עמיח", המקדמת את פיתוח השירותים בעיר בתחומי הפנאי, עבור ילדים, מתבגרים ובוגרים עם נכויות התפתחותיות, קישטו את האירוע.

קרן של"ם סייעה בתכנון ומימון הפקת האירוע

לכל אחד אור מיוחד חודש כסלו באופקים

גרעין "אפיקי אורות", בשיתוף אנשי הרווחה והחינוך ברשות המקומית אופקים, ומתנדבים רבים, יוזמים מדי שנה חודש של עשייה ופעילות עם ולמען האנשים עם הצרכים המיוחדים. בשלל אירועים ויוזמות משתתפים ילדים ובוגרים עם צרכים מיוחדים כשותפים פעילים בעשייה. הפעילות כללה הפעם סדנאות והפעלות שהוגשו בידי בנות השירות הלאומי וחברי "קהילה נגישה", הפנינג של תחנות ומשחקים, סופגניות וספינג'ים - מעשה ידי ותיקות השכונה, תהלוכת לפידים, שי לקשישים, פעילות מיוחדת במועדוניות וגם הצגת "הקוסם מארץ עוץ" לילדים, שחלק משחקניה הגם אנשים בעלי צרכים מיוחדים.

קרן של"ם סייעה במענק לאירועי ההסברה

לחג? לשמחה? לאירוע מיוחד?

עיצוב, שזירה ותרומה לקהילה במפעל רב נכותי בראש העין

עמותת צ'יימס ישראל, הפועלת למען שיקום אנשים עם צרכים מיוחדים, מפעילה מיזם ייחודי וצבעוני שנקרא "זר עוזר" - מפעל מוגן שבו יוצרים אנשים עם פיגור שכלי, נפגעי נפש, לקויי ראייה, אוטיסטים ואנשים עם מוגבלויות שונות הנמצאים בתהליך שיקום. בהנחייתו של בן-ציון גיל - מעצב מומחה בשזירת פרחים, ובעזרת צוות מקצועי ומיומן, לומדים המשתתפים שזירת פרחים ועיצוב אומנותי המקנים להם פיתוח טכניקת עבודה, שילוב מלא בתעסוקה בקהילה, הקניית מיומנויות חברתיות, פיתוח עצמאות אישית והעלאת הדימוי העצמי.

המתנות המעוצבות נמכרות במפעל הייצור הנמצא בראש העין, וההכנסה מהמכירות משמשת מקור פרנסה למשתתפים ומאפשרת את המשך פעילותו של מיזם חשוב זה. לרכישת פרחים ומתנות מעוצבות: מפעל 'זר עוזר', המלאכה 9, פארק אפק ראש

העין: 03-7168558, 03-7168448

מהפכה שקטה בתעסוקה

בעת כתיבת שורות אלה, שבידת העובדים הסוציאליים נמצאת עדיין בעיצומה. אנו בקרן של"ם, שנמצאים בקשר יומיומי עם העו"סים ברשויות ובעמותות, מכירים ומקירים את ההשקעה הרבה והעבודה המאומצת שלצערנו, במקרים רבים מדי, שכרה אינו מכבד את עושיה. העו"סים, שאנחנו מכירים, מתייחסים לעבודתם אל שליחות, כמשימה חברתית לאומית. אנו מקווים שתוצאות המאבק על השכר ותנאיו, ועל מעמד העבודה הסוציאלית, ייטיבו

עם העו"סים ויכבדו אותם ואת כולנו כחברה. בקרן של"ם רואים ותופסים את העו"ס כחוליה מקשרת בינו ובין הפיתוח הפיזי ברשויות. תעסוקה מהווה ערך מרכזי בחינו וגם בחיי האוכלוסייה שעבודה אנו מפתחים שירותים. גם אנשים עם פיגור שכלי ובני משפחותיהם שאפיים להערכה, כבוד ותגמול הולם לעבודתם.

תחום התעסוקה בקרב אנשים עם פיגור שכלי עובר בשנים האחרונות מהפכה שקטה. תכנון מבני המע"ש גמיש היום יותר ומאפשר הכנסת פסי ייצור שונים, חנות או בית קפה, בהתאם ליוזמות התורמות באופן ישיר למיצוב ולמיצוי הפוטנציאל של האדם עם פיגור שכלי. קרן של"ם מקצה משאבים בהיבטים נוספים לקידום, כגון הפקת המדריך לתכנון מע"ש, הכשרה והשתלמויות למדריכי תעסוקה נתמכת, קורס יזמות עסקית שנפתח בשיתוף מט"ל נתניה, וגם מחקרים בתחום השכלה והכשרה לתעסוקה של אנשים עם פיגור שכלי.

בשנתיים האחרונות אנו עדים, מעודדים ותומכים בתנופת בנייה/שיפוץ/ציוד ופרויקטים, בהכנה של מע"שים ומרכזי יום טיפולים וסיעודיים במגזר החרדי: בירושלים, בבני ברק וברכסים; ובמגזר הערבי: בריינה, סכנין, כפר מנדא, עילבון, חורפיש, אכסאל, דודר ועוד.

כל אלה ועוד מבטאים באופן פיזי ומוחשי את ניצחונם של הכוחות המשולבים הפועלים יחד לשיפור תפקודו ומעמדו של האדם עם הפיגור השכלי בעולם העבודה: הרשויות, משרד הרווחה, הגופים המפעילים, הביטוח הלאומי וקרן של"ם.

אני מאחלת לכם חג שמח והמשך עשייה פורייה,

ריבה מוסקל - מנכ"ל קרן של"ם

קרן של"ם חברי הנהלה

אלי דדון- יו"ר הקרן, ראש המועצה המקומית בית-דגן

נציגי מרכז השלטון המקומי

בוני גולדברג - מנהלת מינהל השירותים החברתיים, עיריית ירושלים
פיני ווגמן - מנהל אגף הרווחה, עיריית חיפה
ד"ר אסתי אשל - מנהלת אגף הרווחה, עיריית אור יהודה
עיסאם מסראווה - מנהל מחלקת רווחה, מ.מ. כפר קרע
אסתר עמר - מנהלת אגף הרווחה, עיריית באר שבע
אתי גפן - מנהלת מחלקת הרווחה, מ"א עמק יזרעאל
אסא בן יוסף - מנהלת תחום רווחה במרכז השלטון המקומי

נציגי משרד הרווחה ושירותים חברתיים

ד"ר חיה עמינדב - מנהלת האגף לטיפול באדם עם פיגור שכלי
אבנר זקן - סגן מנהלת האגף לטיפול באדם עם פיגור שכלי
אברהם מונל - מנהל אגף הפיתוח
יוויאן אזרן - מנהלת השירות לטיפול בקהילה, האגף לטיפול באדם עם פיגור שכלי
ישראל חזקה - מנהל המחלקה לפיתוח סוציאלי, התאחדות התעשייתיים
יריב מן - עוזר מנכ"ל

צוות הקרן

ריבה מוסקל - מנכ"ל
מיקי כהן - רכזת פרויקטים
שרון גות - רכזת פיתוח כ"א, מחקר ויזמות
שולמית גלעדי - רכזת משרד
אביבית בוסי - מזכירה
אפרת מידיני - פקידה

עריכה והפקה: לניאדו תקשורת ויחסי ציבור

בית דפוס במפעל עבודה שיקומי "יחד", באר שבע

במפעל "יחד" שמפעילה עמותת יחיד, הוקם בית דפוס ובו צוות מנוסה שמעסיק חניכים בעלי צרכים מיוחדים, בפן הטיפולי בפן המקצועי.

בית הדפוס מציוד במכונות וציוד להדפסה של מוצרי דפוס מגוונים: כרטיסי ביקור, פליירים, חוברות, קבלות, חשבונות וציוד להדפסה על חולצות, תיקים, קרמיקה, שילוט, פאזלים, מחזיקי מפתחות ועוד. את הציוד הבסיסי לבית הדפוס תרמה חברת "כימיקלים לישראל" ושדרגו נעשה בידי קרן שלם - כל זאת באמצעות עיריית באר שבע.

בית הדפוס פתוח להזמנות: טל' 08-6209935/08-6208060, אבישי או דני

ברכות ואיחולים

לאנשי הקרן לפיתוח שירותים לנכים שיצאו לגמלאות בכיף: **גרשון ברנאי** - מנהל הקרן, **זדוה שגיא** - רכזת בכירה, תודה על תרומתכם לקידום איכות החיים של אנשים עם מוגבלויות וצרכים מיוחדים, בריאות וכל טוב.

לשמאל וינגלאס, שותפנו הוותיק, עם היבחרו לתפקיד מנהל הקרן - בהצלחה רבה!

תודות

לחברת הנהלת הקרן **שולמית בן אהרון** שפרשה מעבודתה כמנהלת האגף לשירותים חברתיים במ"א מטה יהודה, ועקב כך סיימה את חברותה בקרן של"ם. תודה על עשייתך ותרומתך לפעילות הקרן.